Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Камуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 77 (7638) | Панядзелак, 1 мая 1944 г. | Цана 20 к.

Няхай жыве 1 Мая—дзень агляду баявых сіл працоўных! Працоўныя ўсіх краін, еднайцеся для барацьбы за поўны разгром нямецка-фашысцкіх захопнікаў!

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

1 мая 1944 года — № 70 — гор. Масква

Таварышы чырвонаармейцы і чырвонафлотцы, сержанты, афіцэры і генералы, партызаны і партызанкі! Працоўныя Совецкага Саюза! Браты і сёстры, якія часова падпалі пад іга нямецкіх прыгнятальнікаў і гвалтоўна пагнаны на фашысцкую катаргу ў Германію!

Ад імені Совецкага Урада і нашай большэвіцкай партыі вітаю і віншую вас з днём 1 Мая!

Народы нашай краіны сустракаюць дзень 1 Мая ў абстаноўцы выдатных поспехаў Чырвонай Арміі.

З часу разгрому нямецкіх дывізій пад Сталінградам Чырвоная Армія вядзе амаль бесперапыннае наступленне. За гэты час Чырвоная Армія прайшла з баямі ад Волгі да Сярэта, ад прадгор'яў Каўказа да Карпат, вынішчаючы варожую погань і вымятаючы яе з совецкай зямлі.

У ходзе зімовай кампаніі 1943—1944 гг. Чырвоная Армія выйграла гістарычную бітву за Днепр і Правабярэжную Украіну, сакрушыла моцныя абарончыя ўмацаванні немцаў пад Ленінградам і ў Крыму, умелымі і імклівымі дзеяннямі перамагла нямецкую абарону на водных рубяжах—Паўднёвы Буг, Днестр, Прут, Сярэт. Амаль уся Украіна, Малдавія, Крым, Ленінградская і Калінінская вобласці, значная частка Беларусі ачышчаны ад нямецкіх захопнікаў. Радзіме вернуты металургія Поўдня, руда Крыварожжа, Керчы і Нікапаля, ураджайныя землі паміж Дняпром і Прутам. З фашысцкага рабства вызвалены дзесяткі мільёнаў совецкіх людзей.

Выконваючы вялікую справу вызвалення роднай зямлі ад фашысцкіх захопнікаў, Чырвоная Армія вышла да нашых дзяржаўных граніц з Румыніяй і Чэхаславакіяй і працягвае цяпер граміць варожыя войскі на тэрыторыі Румыніі.

Поспехі Чырвонай Арміі сталі магчымымі дзякуючы правільнай стратэгіі і тактыцы совецкага камандавання, дзякуючы высокаму маральнаму духу і наступальнаму парыву нашых байцоў і камандзіраў, дзякуючы добраму аснашчэнню нашых войск першакласнай совецкай ваеннай тэхнікай, дзякуючы ўзросшаму майстэрству і вывучцы нашых артылерыстаў, мінамётчыкаў, танкістаў, лётчыкаў, сувязістаў, сапёраў, пехацінцаў, кавалерыстаў, разведчыкаў.

Гэтым поспехам у значнай меры садзейнічалі нашы вялікія саюзнікі, Злучаныя Штаты Амерыкі і Вялікабрытанія, якія трымаюць фронт у Італіі супроць немцаў і адцягваюць ад нас значную частку нямецкіх войск, забяспечваюць нас вельмі каштоўнай стратэгічнай сыравінай і ўзбраеннем, падвяргаюць сістэматычнай бамбардыроўцы ваенныя аб'екты Германіі і падрываюць, такім чынам, ваенную магутнасць апошняй.

Але поспехі Чырвонай Арміі маглі-б аказацца нетрывалымі і яны былі-б зведзены на нішто пасля першага-ж сур'ёзнага контрудару з боку праціўніка, калі-б Чырвоную Армію не падпіралі з тыла ўвесь наш совецкі народ, уся наша краіна. Чырвоная Армія ў баях за Радзіму праявіла бяспрыкладнае геройства. Але совецкі народ не застаўся ў даўгу перад Чырвонай Арміяй. У цяжкіх умовах вайны совецкі народ дабіўся рашаючых поспехаў у справе масавай вытворчасці ўзбраення, агняпрыпасаў, абмундзіравання, харчавання і своечасовай дастаўкі іх на франты Чырвонай Арміі. За прайшоўшы год сур'ёзна ўзрасла магутнасць совецкай прамысловасці. У строй уступілі сотні новых заводаў, шахтаў, дзесяткі электрастанцый, чыгуначных ліній, мастоў. Новыя мільёны совецкіх людзей сталі да станкоў, авалодалі самымі складанымі прафесіямі, зрабіліся майстрамі сваёй справы. З чэсцю вытрымалі выпрабаванні вайны нашы калгасы і соўгасы. Не пакладаючы рук, совецкае сялянства, у цяжкіх умовах ваеннага часу, працуе на палях, забяспечваючы харчаваннем нашу армію і насельніцтва, пастаўляючы сыравіну нашай прамысловасці. А наша інтэлігенцыя ўзбагаціла совецкую навуку і тэхніку, культуру і мастацтва новымі выдатнымі дасягненнямі і адкрыццямі. Неацанімыя заслугі ў справе абароны Айчыны маюць совецкія жанчыны, якія самааддана працуюць у інтарэсах фронта, мужна пераносяць усе цяжкасці ваеннага часу, натхняюць на ратныя подвігі воінаў Чырвонай Арміі — вызваліцеляў нашай Радзімы.

Айчынная вайна паказала, што совецкі народ здольны тварыць цуды і выхадзіць пераможцам з самых цяжкіх выпрабаванняў. Рабочыя, калгаснікі, совецкая інтэлігенцыя, увесь совецкі народ поўны рашучасці паскорыць разгром ворага, поўнасцю аднавіць разбураную фашыстамі гаспадарку, зрабіць нашу краіну яшчэ больш моцнай і заможнай.

Пад ударамі Чырвонай Арміі трашчыць і развальваецца блок фашысцкіх дзяржаў. Страх і разгубленасць пануюць цяпер сярод румынскіх, венгерскіх, фінскіх і балгарскіх «саюзнікаў» Гітлера. Цяпер гэтыя гітлераўскія спадручныя, краіны якіх акупіраваны і акупіруюцца немцамі, не могуць не бачыць, што Германія прайграла вайну. У Румыніі, Венгрыі, Фінляндыі і Балгарыі ёсць толькі адна магчымасць пазбегнуць катастрофы: разрыў з немцамі і выхад з вайны. Аднак цяжка разлічваць на тое, што цяперашнія ўрады гэтых краін здольны парваць з немцамі. Трэба меркаваць, што народам гэтых краін прыдзецца самім узяць у свае рукі справу свайго вызвалення ад нямецкага іга. І чым хутчэй народы гэтых краін зразумеюць, у які тупік завялі іх гітлераўцы, чым хутчэй спыняць яны ўсякую падтрымку сваіх нямецкіх прыгнятальнікаў і іх спадручных — квіслінгаў у сваёй уласнай краіне, тым менш ахвяр і разбурэнняў панясуць гэтыя краіны ад вайны, тым больш яны могуць разлічваць на разуменне дэмакратычных краін.

У выніку паспяховага наступлення Чырвоная Армія вышла на нашы дзяржаўныя граніцы на працягу больш 400 кілометраў, вызваліўшы ад нямецка-фашысцкага іга больш $^3/_4$ акупіраванай совецкай зямлі. Справа заключаецца цяпер у тым, каб ачысціць ад фашысцкіх захопнікаў УСЮ нашу зямлю і аднавіць дзяржаўныя граніцы Совецкага Саюза ПА УСЁЙ ЛІНІІ, ад Чорнага мора да Барэнцава мора.

Але нашы задачы не могуць абмяжоўвацца выгнаннем варожых войск за межы нашай Радзімы. Нямецкія войскі нагадваюць цяпер параненага звера, які вымушан упаўзаць да граніц сваёй бярлогі—Германіі для таго, каб залячыць раны. Але паранены звер, які ўцёк у сваю бярлогу, не перастае быць небяспечным зверам. Каб пазбавіць нашу краіну і саюзныя з намі краіны ад небяспекі заняволення, патрэбна праследваць параненага нямецкага звера па пятах і дабіць яго ў яго ўласнай бярлозе. Праследуючы-ж ворага, мы павінны вызваліць з нямецкай няволі нашых братоў палякаў, чэхаславакаў і другія саюзныя з намі народы Заходняй Еўропы, якія знаходзяцца пад пятой гітлераўскай Германіі.

Зразумела, што гэта задача ўяўляе сабой больш цяжкую справу, чым выгнанне нямецкіх войск за межы Совецкага Саюза. Яе магчыма вырашыць толькі на аснове сумесных намаганняў Совецкага Саюза, Вялікабрытаніі і Злучаных Штатаў Паўночнай Амерыкі, шляхам сумесных удараў з Усходу — сіламі нашых войск і з Захаду — сіламі войск нашых саюзнікаў. Не можа быць сумнення, што толькі такі камбініраваны ўдар можа поўнасцю сакрушыць гітлераўскую Германію.

Таварышы чырвонаармейцы і чырвонафлотцы, сержанты, афіцэры і генералы, партызаны і партызанкі! Працоўныя Совецкага Саюза! Браты і сёстры, якія часова падпалі пад іга нямецкіх прыгнятальнікаў і гвалтоўна пагнаны на фашысцкую катаргу ў Германію! ВІТАЮ І ВІНШУЮ ВАС СА СВЯТАМ 1 МАЯ!

ЗАГАДВАЮ:

У чэсць гістарычных перамог Чырвонай Арміі на фронце і ў азнаменаванне вялікіх поспехаў рабочых, калгаснікаў і інтэлігенцыі Совецкага Саюза ў тылу, сёння, у дзень сусветнага свята працоўных у 20 гадзін зрабіць салют у Маскве, Ленінградзе, Гомелі, Кіеве, Харкаве, Растове, Тбілісі, Сімферопалі, Одэсе—дваццаццю артылерыйскімі залпамі.

НЯХАЙ ЖЫВЕ НАША СОВЕЦКАЯ АЙЧЫНА!

НЯХАЙ ЖЫВЕ НАША ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ І ВАЕННА-МАРСКІ ФЛОТ!

НЯХАЙ ЖЫВЕ ВЯЛІКІ СОВЕЦКІ НАРОД!

НЯХАЙ ЖЫВЕ ДРУЖБА НАРОДАЎ СОВЕЦКАГА САЮЗА!

НЯХАЙ ЖЫВУЦЬ СОВЕЦКІЯ ПАРТЫЗАНЫ І ПАРТЫЗАНКІ!

ВЕЧНАЯ СЛАВА ГЕРОЯМ, ЯКІЯ ЗАГІНУЛІ Ў БАЯХ ЗА СВАБОДУ І НЕЗАЛЕЖНАСЦЬ НАШАЙ РАДЗІМЫ!

СМЕРЦЬ НЯМЕЦКІМ ЗАХОПНІКАМ!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 30 КРАСАВІКА

На працягу 30 красавіка на франтах істотных змен не адбылося.

За 29 красавіка нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 37 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 50 самалётаў праціўніка.

БАМБАРДЫРОЎКА НАШАЙ АВІЯЦЫЯЙ ЧЫГУНАЧНАГА ВУЗЛА ІДРЫЦА І АЭРАДРОМА ПРАЦІЎНІКА

У ноч на 30 красавіка наша авіяцыя дальняга дзеяння бамбардыравала чыгуначны вузел Ідрыца і аэрадром праціўніка, які знаходзіцца ў гэтым-жа раёне. У момант налёта совецкіх самалётаў на чыгуначным вузле было некалькі воінскіх эшалонаў праціўніка, а на аэрадроме—многа нямецкіх самалётаў. У выніку бамбардыроўкі ўзніклі вялікія пажары, якія суправаджаліся выбухамі. Асабліва вялікі пажар і моцныя выбухі нагляданнем былі адзначаны ў раёне аэрадрома.

За бацьку Дняпро

Ужо больш паўгода таму назад, ламаючы супраціўленне ворага, воіны Чырвонай Арміі ўступілі на тэрыторыю Беларусі. Каб стрымаць наступленне нашых войск, немцы спрабавалі чапляцца за кожную высотку, за кожную вёску. Асаблівае значэнне фашысты надаюць водным рубяжам. Фарсіраванне ракі Днепр было адной з найбольш цяжкіх задач на шляху наступаючых часцей Чырвонай Арміі.

Сілай зброі, напорыстасцю і храбрасцю нашых воінаў Днепр быў фарсіраван. Многа выдатных прыкладаў храбрасці, беззаветнай адданасці Радзіме ў баях за Днепр праявілі воіны Беларусі.

Радавы Н-скага стралковага палка беларус Андрэй Фёдаравіч Самусёў першы фарсіраваў раку Днепр. Ранены, ён уварваўся ў нямецкую траншэю, штыком заколаў трох немцаў і, заняўшы іх месца ў траншэі, пачаў прыкрываць падыход свайго падраздзялення.

Совецкі ўрад высока ацаніў баявы подвіг Андрэя Самусёва. Зараз Андрэй Фёдаравіч — Герой Совецкага Саюза.

Мужнасць і храбрасць у барацьбе за Днепр выказаў беларус Барыс Андрэевіч Царук. Выконваючы загад камандавання, ён першы кінуўся да ракі і сваім прыкладам пацягнуў за сабой таварышоў. На маленькім плыту, пад градам куль, пад разрывамі снарадаў Царук і яго баявыя сябры пераплылі праз раку. Мэта дасягнута. Потым Царук і група чырвонаармейцаў уварваліся ў траншэю праціўніка, забілі 10 немцаў і агнём з аўтаматаў дапамаглі пераправе свайго батальёна.

Барысу Андрэевічу Царуку таксама прысвоена званне Героя Совецкага Саюза.

Беларус Пётр Андрэевіч Акуцыёнак, малодшы лейтэнант, сказаў:

— Я хачу першым фарсіраваць Днепр, каб першым устанавіць чырвоны сцяг на правым беразе Дняпра, на маёй роднай беларускай зямлі.

Наперадзе ўзвода з аўтаматам у руках герой пераплыў Днепр і першым уступіў на правы бераг.

Варожая куля забіла яго, але подвіг яго натхніў байцоў, і адзін за адным яны фарсіравалі родную раку.

Урад пасмертна прысвоіў Пятру Андрэевічу Акуцыёнку званне Героя Совецкага Саюза.

І яшчэ тысячы беларусаў, тысячы іх братоў—рускіх, украінцаў, грузін, таджыкаў вызначыліся ў геранчнай барацьбе за нашу слаўную раку—за бацьку Дняпро.

Палкоўнік Я. ЗАХАРАЎ.

Закончана сяўба зернавых

БУДА-КАШАЛЁВА. **(Па тэлефону).** Уключыўшыся ў перадмайскае соцыялістычнае спаборніцтва, калгас «16-я гадавіна Кастрычніцкай рэволюцыі», Рагінскага сельсовета, абавязаўся да 1 мая закончыць сяўбу ранніх зернавых культур. Свае абавязацельства калгас выканаў. 30 красавіка сяўба ранніх зерпавых у калгасе была закончана. Калгаснікі прыступілі да пасадкі бульбы.

АДНАЎЛЕННЕ ІЛЬНОЗАВОДА

КАРМА. (БЕЛТА). Калектыў ільнозавода з чэсцю выконвае ўзятыя ім перадмайскія абавязацельствы. За кароткі тэрмін поўнасцю адрамантавана і ўжо гатова да эксплаатацыі цапельнае памяшканне, заканчваецца аднаўленне вытворчага корпуса і сушыльнага аддзялення.

РАНІШНІК ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ ФРАНТАВІКОЎ

Гомельскі горваенкамат і совет жонак франтавікоў наладжваюць 2 мая вялікі ранішнік для дзяцей франтавікоў. На ранішніку, пасля гутаркі аб першым Маі і поспехах Чырвонай Арміі на франтах Айчыннай вайны, для дзяцей будуць арганізаваны гульні.

Энтузіяст

Ля руін аднаго з цэхаў стаяў Іван Хацкевіч. Усё было разбурана і апустошана. Але Хацкевіч пазнаў месца, дзе быў яго цэх. Яму здавалася, што ён пазнаўбы яго нават уначы, нават з закрытымі вачыма. Працуючы на тылавой чыгунцы, ён марыў аб гэтым цэху, аб звароце на свой родны вагонны ўчастак.

Тры поўразбураныя сцены. Між імі груда жалезнага і цагельнага лому. Гэта ўсё, што засталося пасля гаспадарання немцаў. Горач, боль, палкую нянавісць да ворага выклікала гэта відовішча ў старога каваля.

На другі дзень Хацкевіч склікаў кавалёў, малатабойцаў, чорнарабочых і арганізаваў ачыстку руін. Пакуль яго людзі ачышчалі, падносілі тут-жа знойдзены будаўнічы матэрыял і пачалі будоўлю, Іван Фёдаравіч расшукваў абсталяванне, інструмент. Ён выхаджваў у дзень дзесяткі кілометраў па вузлу, па навакольных калгасах і не адчуваў стомленасці. Якаясьці невядомая сіла давала бадзёрасць і неўгамоннасць. Гэта быў творчы энтузіязм аднаўлення.

Людзі як-бы заразіліся ад свайго камандзіра — майстра-каваля. Прыносілі інструмент, які знаходзілі ў грудах развалін.

Кожную раніцу гутарыць са сваім калектывам Хацкевіч. Гэта кароткія гутаркі не толькі камандзіра, але і бальшэвіка-агітатара. Сваімі скупымі, простымі, але ад чыстага сэрца сказанымі словамі, ён клікаў людзей на працу, як у бой. Сам паказваў прыклад. І кожны дзень звычайнай работы ператвараўся людзьмі яго цэха ў працоўны подвіг.

Прыходзілі спазаранку, уходзілі — калі сцямнее. Хутка аднавілі цэх. А ў ім за кароткі тэрмін зрабілі столькі інструменту і дэталей, колькі трэба было для аднаўленчых і эксплаатацыйных работ.

Нярэдка майстар сам бярэ ў рукі молат, становіцца да накавальні. Ён вучыць людзей працаваць хутка і добра, вучыць рабіць складаныя і трывалыя кавальскія вырабы. З-пад залатых рук гэтага беларускага каваля выходзяць дзівосныя дэталі. Ставяць іх слесары на вагон і гавораць: «Дэталь фабрычная». Падначаленыя ахвотна вучацца ў яго, вопытнага каваля. І дасягаюць выдатных вынікаў.

Асаблівы ўздым быў у цэху ў дні, калі наша Чырвоная Армія выйшла на дзяржаўную граніцу з Румыніяй. Увечары падвялі вынікі дзённай працы. Каваль Музычэнка з малатабойцам Макеенка далі 25 высокаякасных гаечных ключоў пры норме 14. Каваль Сіроткін і малатабоец Карпенка зрабілі пяць выдатных плотніцкіх сякер, замест трох, выканаўшы пры гэтым нямала бягучых дробных работ.

Прадукцыйнасць працы ў цэху Івана Фёдаравіча—самая высокая. У сакавіку было 180 процантаў, у красавіку—больш 200.

Высока ацэнена працоўная доблесць совецкага патрыёта Івана Фёдаравіча Хацкевіча. Яго грудзі ўпрыгожваюць знак «Почётному железнодорожнику» і медаль «За трудовое отличие», атрыманая ў дні Айчыннай вайны за самаадданую дапамогу фронту.

Н. ЗЕЛКІН.

Беларуская чыгунка.

На вызваленай беларускай зямлі. У калгасе імені Варашылава, Гарадоцкага раёна, Віцебскай вобласці, адкрылася школа.

НА ЗДЫМКУ: Настаўніца Е. Ананіна вядзе ўрок беларускай мовы.

Фото **І. Дыніна.**

Раскутая песня

За вакном паўнаводны вясенні Днепр. Свінцовыя воды яго ўзбунтаваныя і гнеўныя. Хвалі ліжуць берагавы пясок. Вадзяны прасцяг, як кінуць вокам, пакрыты віхрастымі вірамі, белымі барашкамі.

Колькі сілы і харастава ў гэтай паўнаводнай магутнай рацэ! Колькі гневу тоіць у сабе сівы Днепр! Яго гнеў уведалі на сваіх карках фашысцкія нелюдзі. Многія з іх і цяпер з раздзьмутымі жыватамі плывуць разам з брудам уніз па рацэ. Днепр зносіць усю гэту погань з нашай зямлі.

Як артэрыя, злучае сівы Днепр тры найвялікшыя славянскія народы—рускіх, беларусаў, украінцаў. У кожнага народа пра Днепр ёсць свае песні і паданні, кожны па-свойму любіць яго. Але ўсе народы нашай Радзімы ганарацца славай Дняпра, доблесцю сыноў сваіх—воінаў, якія на крутых яго берагах, у прыбярэжных ніцых лозах, у смяротнай бойцы з ворагам, заваявалі гэту неўміручую славу.

Ад Жлобіна да Херсона скінуў Днепр з сябе ланцугі няволі, зноў стаў вольнай ракою вольнага совецкага народа. Толькі там, у вярхоўях Дняпра, пад Оршаю і Магілевам, яшчэ лютуе прышэлец. Там слёзы і стогны, там кроў і смерць. А тут, над Дняпром, льецца песня вернутых да жыцця людзей.

— Пра Днепр заспявайма, — кажа Таццяна Карнееўна Лапаціна —кіраўнік калгаснага хора, немаладых ужо год жанчына, з прыемным голасам і ласкавымі вачыма. — Гэту песню так любяць франтавікі...

І хор—вядомы ў нашай рэспубліцы калгасны хор вёскі Азершчына — пяе песню пра Днепр, які бушуе тут-жа пад вокнамі хаты. Словы і мелодыя гэтай песні так сугучны з усёй абстаноўкай, з нашымі днямі, яны ўзбуджаюць, хвалююць.

Кровь фашистских псов пусть
рекой течёт.
Враг советский край
не возьмёт.
Как весенний Днепр, всех
врагов сметёт
Наша армия, наш народ.

Гучаць заключныя словы песні. Яна вырываецца з дому і ляціць далёка, далёка. Песня шырокая і магутная, раскутая і вольная, гнеўная і нястрымная, як Днепр, як усё наша жыццё.

Хор пяе старажытную народную беларускую песню:

Канарэйка, пташачка маленька,
Чаго-ж рана з выр'я вылятаеш?
Ці ты-ж сабе гнёздзечка
не маеш?
— Калі-б мела, то-б
не вылятала.
Сяду вышэй—мяне падрубаюць,
Сяду ніжэй—мяне разараюць.
У чыстым полі снягі
замятаюць...

Потым гучаць песні пра сіня мора, якое ўзвалнавалася, пра партызана Андрэя, які загінуў смерцю героя ў барацьбе з нямецкімі захопнікамі і ляжыць пад старым дубам на ўзлессі. Песні змяняюць частушкі, народныя скокі. Рэпертуар хора вялікі і рознастайны. У ім удзельнічае тры пакаленні вёскі.

З дня вызвалення Чырвонай Арміяй вёскі Азершчына прайшло крыху больш пяці месяцаў. За гэты час хор даў у часцях Чырвонай Арміі, у шпіталях і для насельніцтва каля 100 канцэртаў. Чытаем шматлікія водгукі аб канцэртах хора.

«Радавы, сержанцкі і афіцэрскі састаў воінскай часці прыносіць Вам, удзельнікам ансамбля, і яго кіраўніку Лапацінай Т. К. шчырае чырвонаармейскае дзякуй за пастаўлены Вамі вялікі канцэрт, — пішуць воіны Чырвонасцяжнай Сталінградска-Рэчыцкай знішчальнай супроцьтанкавай артылерыйскай часці. —Усе Вашы выступленні мы праглядзелі з вялікай увагай і задавальненнем. Для нас, франтавікоў, было радасна бачыць у асобе Вашага ансамбля адраджэнне беларускай культуры і мастацтва на вызваленай ад нямецка - фашысцкага рабства зямлі».

Ацэнка франтавікоў — герояў Сталінграда, герояў Дняпра—лепшая падзяка хору. Таццяна Карнееўна беражліва захоўвае гэтыя аркушы паперы, як святыя рэліквіі, як свой ордэн, як камсамольскі білет дачкі, які яна доўгі час хавала ад чужынцаў:

— Нашу вызваліцельніцу — Чырвоную Армію,—расказвае Таццяна Карнееўна,—многія ўдзельнікі хора сустрэлі ў лесе, дзе хаваліся ад немцаў. Адразу-ж, за многія месяцы нямецкай няволі, сабраліся да мяне ў хату. Мы цалаваліся, абдымаліся, душа хацела пець. І мы запелі голасна і магутна, запелі ад радасці, ад шчасця, запелі пра нашага Сталіна...

А ўжо ў дзень Сталінскай Канстытуцыі—5 снежня мінулага года—хор даў свой першы канцэрт на вызваленай зямлі. Цяпер у хоры 50 чалавек. Няма толькі сярод удзельнікаў хора іх баяніста Пятра Лапшак. Яго расстралялі немцы. Яны забралі баян. Жах смерці праследваў кожнага ўдзельніка хора. На запалонёнай ворагам зямлі змоўкла песня, яна, як і народ, была закута ў ланцугі няволі.

Тэрорам і пагрозамі акупанты імкнуліся знішчыць усё, што нагадвала аб вольным жыцці беларускага народа, аб яго росквіце і былым шчасці. Але як нельга вынішчыць народ, так нельга знішчыць яго песні.

Хор зноў пяе. Ён пяе тым, хто раскаваў яго песню, хто вярнуў яму жыццё, хто вызваліў Днепр, хто вызваліць Нёман. Яго песніклічуць у бой, натхняюць у працы. Над узбунтаванымі водамі Дняпра яны гучаць гімнам перамогі совецкіх людзей над азвярэлым, крывавым ворагам.

Н. АЛЯКСЕЕЎ.

в. Азершчына.
Рэчыцкі раён.

Баявы Першамай беларускіх партызан

Ва ўсіх раёнах Беларусі, якія яшчэ не вызвалены ад гітлераўскіх нягоднікаў, бушуе полымя народнай партызанскай вайны. У жорсткіх схватках з ненавіснай немчурой сустракае Беларусь партызанская свой Першамай.

Перадмайскія ўдары беларускіх партызан ашаламілі нямецка-фашысцкіх акупантаў. 348 варожых эшалонаў — і ўсяго за 6 дзён — паляцелі пад адкос. 313 паравозаў, 1.650 вагонаў, платформаў і цыстэрнаў разбіты ў выніку крушэнняў, арганізаваных совецкімі патрыётамі.

Народныя мсціўцы за гэтыя 6 дзён падарвалі 11 нямецкіх танкаў, 8 танкетак і бронемашын, 9 гармат і 407 аўтамашын. Узарваны або спалены 13 розных складаў, 17 чыгуначных і 122 шасейныя і грунтавыя масты, разгромлена 12 варожых гарнізонаў.

На далёка няпоўных падліках, партызанамі знішчана 10.200 і паранена больш 5.000 нямецкіх салдат і афіцэраў.

Партызаны атрада тав. І., які дзейнічае на Магілёўшчыне, у чэсць першамайскага свята разграмілі апорны пункт немцаў. У кароткім, але жорсткім баю партызаны знішчылі 137 нямецкіх салдат, падбілі 8 танкаў і 4 гарматы, знішчылі 33 аўтамашыны і 7 розных складаў праціўніка.

Бясстрашныя совецкія патрыёты брыгады імені Героя Совецкага Саюза Заслонава за месяц падарвалі і пусцілі пад адкос 16 воінскіх эшалонаў ворага. У груды абломкаў ператвораны 12 паравозаў, 19 вагонаў з жывой сілай, 33 вагоны з тэхнікай, харчаваннем і іншымі грузамі, 39 платформаў з гарматамі і аўтамашынамі і 8 цыстэрнаў з гаручым.

На шасейных і грунтавых дарогах заслонаўцы падарвалі і разбілі 27 грузавых і 5 легкавых аўтамашын, 3 танкеткі, 1 танк і бронетранспарцёр. Партызаны знішчылі 329 гітлераўскіх салдат і 12 афіцэраў, захапілі 18 палонных.

Яшчэ больш адчувальнымі былі перадмайскія ўдары брэсцкіх партызан, якімі камандуе Герой Совецкага Саюза тав. С. За месяц тут пушчана пад адкос 123 воінскія эшалоны. Разбіта 175 вагонаў з жывой сілай, 534 вагоны з рознымі ваеннымі грузамі і тэхнікай ворага. Пры крушэннях забіта да 1.000 гітлераўскіх салдат.

Абстрэламі з супроцьтанкавых ружжаў народныя мсціўцы вывелі са строю 112 паравозаў. На шасе і грунтавых дарогах падарвана 35 аўтамашын, пашкоджана адна танкетка. Узарваны 1 чыгуначны і 12 шасейных мастоў. З засад і ў адкрытых баях партызаны забілі 670 і паранілі 255 нямецкіх салдат і афіцэраў.

Удары беларускіх партызан растуць і мацнеюць. І сёньня дзень першамайскага свята азнамянуецца новымі перамогамі на фронце партызанскай барацьбы.

С. РОЗУМ.

У чэсць свята

Новымі вытворчымі перамогамі сустракаюць Першамай работнікі камбіната, дзе дырэктарам тав. Сайкоўскі. Каменшчыкі Смірнова, Семянчукова, Клімовіч і іншыя на тры дні раней тэрміну выканалі ўзятае абавязацельства па аднаўленню сцяны будынка, разбуранага ў часе нямецкай акупацыі.

Калектыў камбіната падрыхтаваў да пуску аддзяленне мылаварнага завода.

* * *

На 150 процантаў выканаў сваё вытворчае заданне завод, дзе дырэктарам тав. Літоўчанка. Лепшых паказальнікаў дабілася брыгада тав. Карпеенкі. Ёй аб'яўлена падзяка.

За родную Беларусь!

Праз воды, праз полымя жорсткіх баёў
К табе я з сыноўяй любоўю прышоў.
Зямлі тваёй горстачку ў рукі бяру.
Дзень добры! Дзень добры, мая Беларусь!
Скажыце, прасторы, скажы мне, зямля,
Дзе бацька мой родны, дзе маці мая?
— Ты родных сваіх не убачыш, няма іх,—
Поле і лес у адказ мне сказалі.
— Не выйдзе насустрач радзімая маці,
З магілы глыбокае ёй не падняцца.
Не вынесла мук яна ў горкай няволі,
Памерла, не меўшы ні хлеба, ні солі.
Нявесту пагналі лясамі, палямі
І ножанькі спуталі ёй ланцугамі...
— А бацька? — Ён помсціць ў суровым баю.
Ён партызаніць у родным краю...
Іду вызваляць цябе, маці-Радзіма,
І ў сэрцы гарачым нясу тваё імя.
Па гэтых вось сцежках, па гэтых дарогах
Я хлопчыкам бегаў яшчэ басаногім.
На гэтым лугу пас цялятак маленькіх,
І ўсё маё шчасце спявала ў жалейцы.
А бусел на топалі гэтым стаяў
І сонейка дзюбай сваёй падпіраў.
Нямашака зараз цялятак тут сытых,
Лугі і палеткі снарадамі ўзрыты.
Разбураны дом мой. Над студняй глыбокай
Стаіць толькі жораў адзін-адзінокі.
І топаль ад полымя ўвесь пачарнеў,
І бусел ад немцаў кудысьці ўляцеў.
Будзь ты праклятым, падлюга-бандыт!
Ты будзеш маёю рукою дабіт.

ДЗЕЮЧАЯ АРМІЯ. Капітан Пятро **ПРЫХОДЗЬКА.**

На заводзе, дзе дырэктарам былы партызан В. С. Ціхвінскі, працуе токар-стаханавец тав. Жаляеў. Ён рыхтуе двух вучняў.

НА ЗДЫМКУ: тав. Жаляеў правярае першую прадукцыю сваіх вучаніц Федарэнка і Кацура. Фото В. Чыгашкова.

Працоўная доблесць

Вялікая работа праведзена намі па аднаўленню разбуранага прадпрыемства. І вось зараз хочацца сказаць аб людзях нашых, аб тых, хто чэсна і самааддана працаваў, рабіў усё, толькі-б дапамагчы свайму роднаму прадпрыемству стаць на ногі.

У першыя-ж дні ў нас узніклі вялікія цяжкасці. Не было інструменту, матэрыялаў і абсталявання. Па ініцыятыве слесара—брыгадзіра кацельнага цэха тав. Кір'янчыка была праведзена работа па збору інструменту. У яе ўключыліся ўсе рабочыя. Механік Васільчанка набыў рознага інструменту на 8.000 рублёў, брыгадзір тав. Давыдзенка — больш чым на 15.000 рублёў, электраманцёр тав. Бярозаў набыў зусім спраўную лябёдку.

Начальнік механічнай майстэрні тав. Пятроў, які прышоў на прадпрыемства з партызанскага атрада, на працягу месяца арганізаваў механічны цэх. З асобных разбітых частак ён сабраў два свярлільныя варштаты, два горны для кузні, арганізаваў выраб інструменту.

Комсамольска - маладзёжная брыгада тав. Лабанава штодзённа выконвае нормы на 170—200 процантаў. Трэба адзначыць высокую прадукцыйнасць працы электраманцёраў тав. Падапрыгора, партызана, які сістэматычна выконвае нормы на 230 процантаў, і тав. Шаціла — на 170—200 процантаў.

А брыгада дапаможных рабочых, якую ўзначальвае тав. Кашпур,—адна з лепшых. Яна сістэматычна выконвае нормы на 300 процантаў. Ды хіба ўсіх пералічыш!

Калектыў наш зараз значна вырас, у нас цяпер многа кваліфікаваных рабочых і інжынерна-тэхнічных работнікаў. Скажу прама — усе працуюць з выключным напружаннем. Усе разумеюць свой абавязак перад Радзімай, працуюць чэсна, добрасумленна, не шкадуючы сіл.

І. СОТЧАНКА,
дырэктар Н-скага прадпрыемства.

АБУДЖАНЫЯ ПАЛІ

Бадай, гэта быў самы радасны дзень у калгасе з дня яго аднаўлення. Хоць усё было даўно падрыхтавана і праверана, але старшыня праўлення Дзмітры Бядненка і асабліва брыгадзіры паляводчых брыгад Цімафей Супічэнка і Максім Жалезнякоў адчувалі сябе, як камандзір перад атакай. Менш іх непакоіўся толькі брыгадзір гароднай брыгады Карп Шэметаў. У яго брыгадзе даўно распачаліся палявыя работы (праўда, спачатку ў парніках) і выезд на поле не прадстаўляў ужо такой цікавасці.

Брыгады ўсю зіму рыхтаваліся да гэтай спрадвеку знамянальнай даты — дня выезду ў поле. «Як яно пойдзе? — думалі брыгадзіры. —Усё-ж тры годы прайшло. Калгас цяпер не той і людзі не тыя, засталіся толькі жанчыны, старыя ды падлеткі».

З вечара брыгадзіры раздалі аратым плугі. Тыя, узброіўшыся цаглінамі, пачалі шараваць іх да бляску. Вакол аратых кавыляў па сваёй кульцяпе калгасны шорнік і падзадорваў:

— Шаруй, хлопцы, шаруй, лягчэй коням будзе...

І аратыя—падлеткі год пя трынаццаць-семнаццаць — з дзіцячай гарачнасцю завіхаліся ля плугоў. Да цямна ішлі апошнія падрыхтаванні да выезду ў поле.

Золкам на калгасным двары, як паходная кухня, задыміў умураваны ў печ кацёл. Конюхі варылі бульбу для вобмешкі рэзкі коням. Ім сёння давалася ўзмоцненая норма кармоў. З усходу сонца калгасны двор зноў напоўніўся заклапочанымі людзьмі. З амунічніка аратыя выносілі збрую, з канюшні выводзілі коней і запрагалі іх у плугі. Калі ўсё было гатова, падалася каманда: «Пайшлі!»..

Хлопцы зацмокалі на коней і гуськом рушылі наперад. Яны выехалі за аколіцу. Перад імі разлягліся па-вясенняму яшчэ маўклівыя, аднастайна-шэрыя палі. Гэтую шэрасць пейзажа ўпрыгожвалі толькі невялікія паплаўкі, якія кволай зелянівай ірдзеліся пад сонцам, ды аксамітныя кавалачкі азіміны.

Аратыя рассыпаліся па полю. Кожнаму з іх брыгадзіры паказалі ўчасткі. І вось то там, то тут з-пад лемяхоў плугоў заблішчэла на сонцы свежая ралля. У гэты час дзесьці ўдалечыні загрукатаў трактар. Палі абудзіліся, загулі знаёмымі песнямі працы. Заварушылася, уздыхнула зямля, якую яшчэ нядаўна таптаў чужынец, па якой прагрымела вайна.

На другі дзень сюды выйшлі сейбіты—старажытныя дзяды Фёдар Вітошкін і Вулляп Быхаўцаў. Чыстым зернем яны напоўнілі сяўні і, мерна ўзмахваючы рукамі, уразвалку закрочылі па раллі. На вільготную пульхную глебу з рук сейбітаў падалі зярняці, каб праз невялікі час парадаваць вока земляроба зеленню дружных усходаў, а па восені заплаціць за яго плённую працу багатым ураджаем.

Сяўба ў разгары. Яна ўвайшла ў тую стадыю, калі людзі, уцягнуўшыся ў працу, з кожным днём нарашчваюць тэмпы. Хваляванні брыгадзіраў перад выездам у поле былі дарэмныя. Пад наглядам старых калгаснікаў аратыя-падлеткі перавыконваюць устаноўленыя нормы ворыва і баранавання. Нават трынаццацігадовы Цімафей Саладухін, з другой брыгады, заваяваў пахвалу брыгадзіра.

— Ён у мяне акурацiст,—кажа Максім Жалезнякоў.—Наогул працуюць усе хлопцы добра, стараюцца рабіць так, як рабілі іх бацькі.

Кожны вечар пасля працы брыгадзіры прыходзяць у праўленне калгаса. Яны паведамляюць аб выкананні дзённага плана, аб лепшых аратых, баранавальшчыках, сейбітах. Між брыгадамі ідзе барацьба за першынство. Хто-б з брыгадзіраў ні з'явіўся ў канцылярыю, абавязкова запытаецца ў рахункавода пра свайго суседа:

— Максім падаваў весткі? — пытаецца Цімафей Супічэнка.

— Падаваў,—адказвае рахункавод. — Ён цябе, браток, таго... перагнаў.

— Гэта яшчэ паглядзім! Што ён заўтра скажа, калі я пяць гектараў пшаніцы засею.

— А Максім казаў, дзесяць гектараў ячменю сеяць будзе.

Цімафей хутка выходзіць з канцылярыі ды ідзе на канюшню.

— Ты, браток, заўтра мне коней як мага раней падрыхтуй,— загадвае ён конюху.—У абедзены перапынак кармы для коней прывязеш на поле. Сам разумееш, для чаго гэта патрэбна...

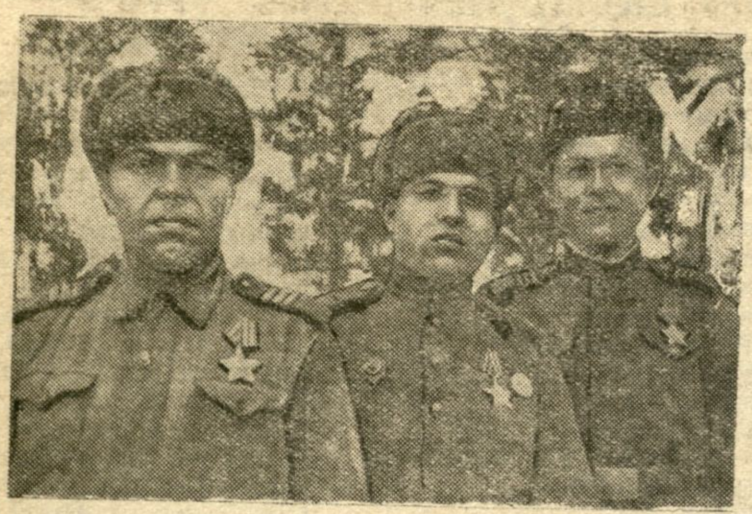
Паляводчыя брыгады засеялі ўжо звыш 60 гектараў ранніх зернавых культур. Праз 3—4 дні сяўба зернавых будзе закончана. У калгасе вялікая плошча адведзена пад гарод. Гародніне тут і да вайны аддавалася вялікая ўвага. Калгаснікі не закінулі гэту прыбытковую галіну арцельнай гаспадаркі і цяпер, у адноўленым калгасе.

— Нам сорамна не мець добрага гароду, — гаворыць брыгадзір гароднай брыгады Карп Шэметаў. —Пад бокам горад...

Ён паказвае парніковую гаспадарку. Расада ранняй капусты і памідораў зелянее пад зашклёнымі рамамі. На парніках працуюць калгасніцы—робяць пікіроўку расады. Брыгадзір праходзіць па ўчастках, якія рыхтуюцца пад буракі і моркву. Заўтра сюды выйдуць жанчыны садзіць. Навокал, на абуджаных калгасных палях, кіпіць работа.

Мікола ВІШНЕЎСКІ.

Калгас «Авангард», Гомельскі раён.

Мужна змагаюцца з нямецкімі захопнікамі сыны беларускага народа, адстойваючы свабоду і незалежнасць совецкай Радзімы.

НА ЗДЫМКУ (злева направа): 1. Бацька і два сыны Лапаціны. Яны ўтраіх знішчылі з аўтаматаў звыш 700 гітлераўцаў. Да вайны сяржант Нікалай Іванавіч Лапацін і яго сыны Сцяпан і Міхась—беларускія калгаснікі. 2. Герой Совецкага Саюза лейтэнант Якаў Кірзевіч Мінін. Ён нарадзіўся ў Гомельскай вобласці. 3. Група адважных воінаў. Усе яны майстры стральбы з супроцьтанкавых ружжаў. Яны падбілі і знішчылі 208 нямецкіх танкаў. На першым плане гвардыі лейтэнант Н. В. Каплан, камандзір роты, да вайны—дырэктар конезавода ў Бабруйску, радавы А. Г. Міласанаў, у мінулым студэнт Мінскага педінстытута, ефрэйтар В. І. Юркляўскі, віцебскі чыгуначнік, сяржант П. Г. Данаеў—калгаснік з Віцебскай вобласці, старшы сяржант І. С. Каўбаеў, раней вадаправодчык горада Мінска, радавы П. І. Мацвееў, былы педагог з Віцебскай вобласці. Усе гэтыя героі ўзнагароджаны ордэнамі і медалямі Совецкага Саюза.

(Фотахроніка ТАСС).

На партызанскай дарозе

Б. ЯМПОЛЬСКІ.

Досвіткам я выехаў з лагера Васіля Іванавіча. Са мной паехалі два партызанскія ардынарцы. Бацька, стары ў зялёнай шапцы пагранічніка, з нямецкім аўтаматам на грудзях, удзельнік партызанскай вайны 1918 года, які з закрытымі вачыма правядзе вас таямнічымі сцежкамі праз усю Беларусь, і малады партызан, украінец Ваня, сувязны і разведчык, які за два годы перасек Беларусь ад Буга да Дняпра.

Лес у святле месяца здаецца чароўным. Мы едзем сярод чарады векавых дубоў. Дзесь у лесе раптам закрычаў певень.

Бацька смяецца. «Партызанскі певень. Тут блізка лагеры. Яшчэ ў мінулым годзе мы разграмілі і выгналі ўсе нямецка-паліцэйскія гарнізоны. Цяпер гэта партызанская зона».

Партызанская дарога праходзіць месцамі, дзе раней не ступала нага чалавека. У лесе расчышчаны прасекі, за лесам дарога выходзіць да вялікага, раней непраходнага балота. Пад капытамі коней стукаюць бярвенні партызанскай плаціны. Мы пераязджаем праз балота, і выязджаем на поле. Праз поле праходзіць шасе, якое злучае два вялікія беларускія гарады. У мірны час я праязджаў па гэтай дарозе. Дзень і ноч несліся па ёй аўтамашыны, тарахцелі сялянскія вазы, скакалі коні, ішлі людзі. Цяпер гэта дарога мёртвая. Яна зарасла высокай травой, якая пад ветрам шуміць, быццам бляха. Дарога закрыта. Немцы не рызыкуюць па ёй ездзіць. А на партызанскай дарозе вялікае ажыўленне.

Увесь дзень мы сустракаем на дарозе пешых і конных, узброеных партызан. На конях скачуць сувязныя і разведчыкі. Яны нясуць весткі аб вышаўшых з гарнізонаў нямецкіх абозах, аб нямецкіх эшалонах на чыгунцы, і па іх данясеннях у гэтыя месцы высылаюцца групы падрыўнікоў ці цэлыя атрады, узброеныя гарматамі, мінамётамі і кулямётамі.

Вось нагналі мы пешую групу партызан. Гэта падрыўнікі. З мінамі пад пахай, жоўтымі толавымі шарыкамі ў торбах і пачкамі лістовак яны накіроўваюцца да вялікай асфальтыраванай магістралі, па якой ажыўлены нямецкі рух. Начале іх волат у кожанай куртцы, вядомы падрыўнік нямецкіх машын, па клічцы «Царык».

— Я — Царык, — знаёміцца ён з намі, упэўнены, што мы аб ім ужо чулі. Царык са сваёй групай нападае на адзіночныя ці адстаўшыя нямецкія машыны і абозы. Нядаўна ён прывёў у свой партызанскі лагер дзве пяцітонныя нямецкія машыны, напоўненыя мяшкамі, белай мукой і цукрам. Калі гэтыя машыны з'явіліся на дарозе, група Царыка, якая сядзела ў засадзе, выстраламі падбіла першую машыну і, калі задція дзве машыны спыніліся, з крыкам «ура» кінуліся на іх, перастралялі ахову, а шофераў прымусілі павярнуць машыны ў лес. Цяпер група ідзе з задачай замініраваць участак магістралі. З абодвух бакоў дарогі партызаны падкапаюць глыбокія «лісіныя норы», у якія будуць закладзены ўзрыўчатка і вялікі артылерыйскі снарад з замаскіраванай мінай. Як толькі нямецкая машына дакранецца да міны, цэлы ўчастак дарогі ўзляціць у паветра. «Лістоўкі, — гаворыць Царык, — я расклейваю ўздоўж дарогі на тэлеграфных слупах. Няхай чытаюць...».

Дарога пайшла лесам. І вось у старым дрымучым лесе, сярод дрэў, я ўбачыў сялянскіх дзяўчат і хлопцаў з кошыкамі. Яны хадзілі сярод кустоў, на каленях поўзалі па траве, штосьці шукалі і кідалі ў кошыкі. Я думаў, што яны збіраюць грыбы. Але калі пад'ехаў бліжэй, то ўбачыў, што ў кошыках ляжалі старыя, зялёныя ад часу і дажджоў патроны. Гэта былі патроны, якія захаваліся тут з часу вялікіх бітваў 1941 года. Сяляне збіралі іх, сушылі і ачышчалі ад іржы. Потым ужо прыносілі ў лагер бліскучыя, сухія, гатовыя да бою, патроны.

За лесам сяляне знаходзілі вінтовачныя затворы, гарматныя замкі. Пасля нямецкай бамбёжкі сяляне цягнулі з поля неразарваныя авіябомбы, і я бачыў, як на агні яны выплаўлялі тол. На балоце селянін разрыў стог старога сена, і з яго ўзнікла старая супроцьтанкавая гармата, якую ён захаваў для партызан. Чым далей я ехаў, тым яскравей раскрывалася перада мной вялікая карціна ўзбраення народа, народнага паўстання супроць нямецкіх акупантаў.

Мы едзем праз партызанскія вёскі, дзе кожны мужчына ў партызанах, дзе нават старая бабуля лічыць сабе партызанкай, таму што дзень і ноч варыць бульбу і корміць байцоў. На палях людзі працуюць з вінтоўкамі. У вёсках — партызанскія камендатны і совецкія законы.

У вялікай вёсцы мы спыніліся на начоўку разам з партызанскай калонай. Тут-жа прыцягнулі нямецкі палкавы барабан і з усёй сілай пачалі біць у скуру нямецкага асла. Зайграў гармонік, затрубіў трубач. Пры святле лучыны скакалі з вінтоўкамі, не адчапляючы гранат. І толькі першы нумар бронебойнага ружжа перадаў цяжкую зброю другому нумару, пакуль танцаваў польку. А потым танцаваў другі нумар і ружжо трымаў першы.

Ноччу мы выехалі з вёскі і накіраваліся да вялікай шасейнай магістралі. Цёмная ноч. Вецер. Шумеў лес. Уздоўж магістралі, быццам свечкі, успыхвалі ракеты. Гэта нямецкія пасты. Ідзем так блізка ад мястэчка, што чутна, як там брэшуць сабакі і пераклікаюцца нямецкія вартавыя. Нейкі немец крычыць: «Вілі!», потым маўчыць і, бачна, прыслухоўваецца. І зноў: «Вілі!». Але Вілі, які стаяў у сакрэце, ужо звязаны едзе на партызанскай падводзе. У яго абалдзелы выгляд, і ён увесь час нешта разгублена бармоча.

Пераходзім праз шасе. Недалёка агоньчык—гэта нямецкі вартавы курыць сігарэту. Пачуўшы шум, ён хаваецца ў дзоце, і выпускае трасіруючую чаргу ўздоўж дарогі. Адразу-ж адгукаюцца суседнія дзоты. Паднімаецца стральба. Па лесе шараць праменні пражэктара. Ужо даўно мы зайшлі ў лес, а ў небе ўсё яшчэ гараць ракеты і строчаць кулямёты, быццам апавяшчаюць нас, што ўсё яшчэ не прайшоў нямецкі страх.

П-скі РАЁН БЕЛАРУСІ.

Творчасць беларускіх партызан

Магутныя ўдары па ворагу наносяць смелыя беларускія партызаны. Народныя мсціўцы ў час адпачынку любяць складаць песні, частушкі, у якіх яны праслаўляюць гераізм смелых, у якіх прадвяшчаюць блізкую пагібель фашыстаў.

Зараз ідзе збор народнай творчасці беларускіх партызан, запіс каштоўнага партызанскага фальклора.

Стала народнай песня пра партызанскага камандзіра Заслонава, песня, у якой паўтараецца любімае слова яго «рубанём»:

І нагнаўшы немцаў банду
Цёмнай ноччу, або днём,
Ён дае сваю каманду:
— Па фашыстах рубанём!
І брыгада пад агнём
Паўтарае: — Рубанём!
Па фашыстах рубанём!

Магілёўскія партызаны спяваюць:

Закіпела гневам, злобай
Беларуская зямля.
Узнялася моцным шквалам
Партызанская вайна.
Гэтых дзён не змоўкне слава,
Не пагасне праз вякі.
Партызаны Беларусі
Б'юць нямецкія палкі.

Ужо запісана многа такіх песень і частушак, якія ўвойдуць у цудоўны фонд народнай творчасці беларускіх партызан.

МІЖНАРОДНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

Становішча ў Даніі

ГЕТЭБОРГ, 29 красавіка. (ТАСС). Газета «Гетэборгспостэн» паведамляе, што, як расказваюць дацкія бежанцы, у Капенгагене і ў іншых гарадах Даніі ўзброеныя германскія патрулі акружаюць цэлыя вуліцы і робяць пагалоўныя вобыскі. Нямецкім патрулям дапамагаюць гестапаўцы і шальбургеўцы (дацкія фашысты). Па вуліцах гарадоў раз'язджаюць германскія патрулі.

Толькі на працягу апошніх дзён было арыштавана каля 2.000 датчан. На ўзмацненне германскага тэрора насельніцтва Капенгагена адказала дэманстрацыяй, якая адбылася ў адну і тую-ж гадзіну ва ўсіх кінотэатрах горада. Дацкія патрыёты з'явіліся ва ўстаноўленую гадзіну ў кінотэатры, даставілі туды кіноленты з карыкатурамі на Гітлера і прапанавалі кінааператарам дэманстрыраваць гэту ленту. У канцы сеанса на экранах з'явіліся лозунгі, якія заклікалі дацкі народ да барацьбы супроць Германіі. Гледачы сустрэлі гэты заклік бурнымі апладысментамі і выкананнем дацкага нацыянальнага гімна. На наступны дзень германскія ўлады абвясцілі аб закрыцці ўсіх кінотэатраў. Патруліраванне па вуліцах было ўзмоцнена, бо гітлераўцы баяліся народных хваляванняў. На працягу апошніх двух дзён было зроблена не менш 70 буйных антыгерманскіх дыверсійных актаў. На вуліцах неаднаразова адбываліся крывавыя сутычкі паміж немцамі і датчанамі.

26 красавіка германскія акупацыйныя ўлады апублікавалі загад, у якім гаворыцца, што тыя датчане, у якіх будзе знойдзена зброя, караюцца смерцю. Пакаранне будзе рабіцца публічна, на вуліцах.

Падрабязнасці налёта амерыканскай авіяцыі на Берлін

ЛОНДАН, 30 красавіка. (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, у налёце на Берлін раніцай 29 красавіка ўдзельнічала 1.000 амерыканскіх цяжкіх бамбардыроўшчыкаў, якія суправаджаліся такой-жа колькасцю знішчальнікаў. У жорсткіх паветраных баях збіта 88 германскіх знішчальнікаў. Авіяцыя саюзнікаў страціла 77 самалётаў. На Берлін было скінута звыш 2.000 тон бомб.

Усяго за прайшоўшы тыдзень авіяцыя саюзнікаў скінула на Германію і акупіраваныя ёю [illegible]рыторыі 27 тысяч тон бомб.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

АТ00129. АДРАС РЭДАКЦЫІ: гор. Гомель, вул. Вароўская, 10.